

**Yashoda Girls' Arts & Commerce College,
Nagpur**

Department of Pali

Assignment

Session: 2019-2020

Subject: Pali Compulsory

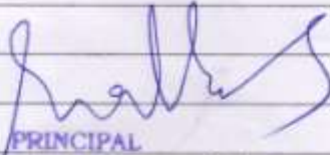
2019 - 2020

Name of Practical

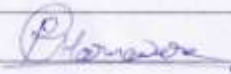
Name \Rightarrow Runali S. AmbagadeStd \Rightarrow B.A II SemesterSub \Rightarrow Pali compulsory

Assignment

Rashmi Nazraware

PRINCIPAL

Yashoda Girls Arts & Commerce College
South Nagar, Nagpur-15

Teacher's Signature

कपोत जालक

BHAGWATI

PAGE NO. : 1

DATE :

Name of Practical

प्रश्न :- कपोत जालक ही आमच्या पालिकाद्वितीतिल जालक धुलपितकातिल जालक या मध्यातून घेतलेला आहे. स वाधिमत्त्वाने कपोत मधून जन्म घेतला व आपले पारमिता पूर्ण केला.

उपाटीकरण :- पक्षी कपोत लयागताने जेतून पिढारमध्ये पिढार करताना लोभी मिक्या संबधी जागतला -

पुर्वी पारमितामध्ये वसुधतुल्य जालक राव करीत असताना वाधिमत्त्व कपोत लयामध्ये जन्मला आला होता. त्यावेळी पारमितातून निवासी लोक कुशल करीता वि विठकाणी पक्षीना अनुषंगिक निवास करता याव मधून धरत वाधित होते. पारमितातून एका कुलीच्या धरकाम करणाऱ्याने अनुषंगिक धरामध्ये एक शिका वाधलेला होता. वाधिमत्त्व लयाच निवास करून वेळ घालपायला. एक पिकून मफा कपोताने अनुषंगिक धरामधून जालक जालक निघत, गड अशा मत्स्य मासाची फाडणी, पुढांघ घेऊन त्याला लावून अनुषंगी आणि ली विचार करत आगला, 'मत्स्य मत्स्य मास मत्स्य कामे मिकल' की अंतरावर असून विचार करत असताना, आसंकाळी वाधिमत्त्वाने अनुषंगिक धराने मफा करताना पाहून विचार करत या

Teacher's Signature

Name of Practical

क्योतया माध्यमाने (नया) मलय (मारे) मापन
 हाक वामन पुनया विकरी हाकवळी धान्य
 निव्विण्यासाठी जातवळी ती बोधिसत्वाया मागे मागे
 गेल्या.

लक्षा बोधिसत्त्व (त्याला) शौभ्य ! तु माझसभोजन
 कर वरं विवरण करितु माझसर विपारने स्वामी !
 मला तुझी (जोवन) कस (आचरण) पुर्या चांगली
 पावते. आता मी तुझी सेवा करीन. शौभ्य !
 तुझी भक्ष्य चराने काही वेळ असत आणि
 माझे काही वेळ म्हेवून तुझ्यासाठी माझ्या
 अवमध्य वरं एवण पळवू होइले. स्वामी !
 तुमच्या भक्ष्य म्हेवणाऱ्यावळी मी सुद्धा आपले
 खाद्य ग्रहण पळवून तुमच्या सावते पालन येइल !
 ठिक. तुला केवळ प्रमादयित्त हीले पाहिजे.
 त्याला अपेक्षा पळवून बोधिसत्त्व आपल्या
 भक्षणाच्या वेळी नुगवीन खाता आणि पुर्वेवळी
 पुनरीकडे जावून योगाच्या गोळयतीत किड साकून
 पीट करल्यावर बोधिसत्त्वकडे येतो आणि म्हेवतो
 - स्वामी ! तुम्ही खूप पळयत (नुगवीन) भक्षण
 करता तुम्ही अधिक खाणे शक्य नाही, असे
 म्हेवून बोधिसत्त्वकडून भक्ष्य हाकून सायकळी
 पालन्यावर त्याच्या सावते वरं पाप धरमध्य
 प्रवेश करता.

वरं पावकी हे पालन्यावर की क्योतने
 एका अन्य पालन्यालाही आपल्यासभोजन आणते आहे
 म्हेवून त्याच्यासाठी सुद्धा एक शिवा लसाल करवून
 धरतु टांगतो. त्यानंतर पध्दी लसाल निवास करु
 लागले. एक दिवस जेवणासाठी पुर्वेवळी मलय मारे आणते

Name of Practical

गेले. स्वयंपाकाने स्वयंपाक घरामध्ये उकडे-तिकडे
 ते टांगले. कावळ्याने ते पाहिल्यानंतर त्याच्या मनामध्ये
 लोभ निर्माण झाला म्हणून तो विचार करू लागला
 की, "असा भक्ष्य शोधव्यासाची नू जाला, मला
 हे मत्स्य मांस खायचे आहे. एतिला भडखळतच
 लेंदून झाला. दुसऱ्या दिवशी बोधिसत्त्वाने खच
 शोधव्यासाची जन्तवकी बोधिसत्त्व म्हणाले - सोम्य !
 काक ! ये फुडे स्वामी ! तुम्ही जा माझे मोठे फुडत
 आहे, सोम्य ! कावळ्याला यापूर्वी कधीच पोटत
 फुडने नाही. ते भुखने पिडित, एतिल्या तिड्डी
 मत्स्यक, प्रचरी बसुधिये होतात. फुडत दिव्याची ज्योत
 गिळल्यानंतर त्यानी थोडावेळ तृप्ती झाल्यासारखा
 वातते.

तु या मत्स्य मांसाला प्राणु लुच्छितो, ये
 मनुजस्यो, खायत्या, कस्तुनां खण नुच्छितो, भयोम्य
 आहे. "असे करू लोके. मांसयासोषतु खच्च शोधव्यासाची
 चल. "स्वामी नाही येन शक. " किं ! तर तु भापल्या
 कर्माच्या प्रकट कर्माने लोभाच्या पशोभूत जाक
 नपेस, समाद एहि हो. असा उपदेश देऊन बोधिसत्त्व
 खच, शोधव्यासाची निवृत्त गेला. स्वयंपाकाने वृगवळ्या
 प्रकारचे मत्स्य मांसाने व्यंजन बनविले आणि वाफ
 जावी म्हणून गंजावरील हाकून थोडे उचडे करे.
 फळशीला मांस्यावर ठेवले आणि बाहेर जाऊन भगावरील
 घाम फुसत असा झाला. त्याचवेळी कावळ्याने शिक्यभुद्धून
 शिके वाहू, फाडले. स्वयंपाक घरात पाहून. स्वयंपाकाला
 बाहेर गेलेल्या पाहून, "आता हे मांस खायत्या येवय
 वेळ आहे. मी मोठे-मोठे मत्स्ये की मांसाचे पुरवण साक

Teacher's Signature

Name of Practical

असा विचार करून मांसाचे चुन घालवून पोट भरवणारे नाही म्हणून मांसाचा एक मोठा तुकडा घेऊन सिक्यापार ठेऊन पडव्या-पडव्या खाईल. असा विचार करून सिक्यापारून उडून त्या फळणी वर पाडव्या.

फळणीने 'किली किली' आवाज केला. उपरोक्ता त शब्द ऐकून आणि हे काय आहे. म्हणून आत प्रवेश केला. त्या कुपळ्याला पाहून हा पोट कुपळा दोडगेसाठी मी वनावलेला मांस खाऊ उठितो मी घेवण्याची चक्रे करून आपले जेपेनशापन करीत असतो तर या मुखची नाही. मला याचे काय हे. म्हणून प्रवाजा वर करून कापळ्याला पकडून, यथे पोट पंथ अडवून, कचे अडक, मोठ आणि जोरा चुन घालून आंबट ताका मध्ये टाकून, त्याला उचलून त्याच्या सिक्यावर फेकले. तो अनिष्टाच गंभोर मिडिल होऊन, दुखाचा अंनभय घेत पडून तडपडु उठिला. बोधसत्त्व प्रायफळा परतल्यावर त्याला पावावरून पाहून त्याची काका, माझे न एका आणि आपल्या त्यामासुळ तू या दुखातध्ये खितफत आहस. असे म्हणून पुढील गाथा म्हटली-

जे फुलाचे उडिगारे, तिचे च्ये
अपेहील्यावर, त्या अपेहानुमार अचरण करीत नाही
त्या कुपणाचे कचन न मानल्याने, त्या अमराच्या
हतामध्ये सापडून फुस भोगल्याप्रमाणे फुस होणो.

बोधसत्त्व ही गाथा म्हणून
आता मी या द्विकानी राहणेत नाही असा विचार
करून फुसारेकडे निघून गेलो.

Teacher's Signature

Name of Practical

~~.....~~

पक्का निर्देश मस्तो. तेव्हा व्ययंपात्री त्याच्या
भिक्यासहित उचलून कचऱ्याच्या ढिगाऱ्यावर
फेकून देतो.

निष्कर्ष:- त्याच्या कचऱ्या फेकण्याचे त्याच्या
पूर्व परिचय रचणे भागवे लागते

P. Hamdar

उत्थिरीशेरीगाथा

BHAGWATI

PAGE NO. : 6

DATE :

Name of Practical

संदर्भ :- उत्थिरीशेरी हा पंच साग शेरी गाथा
अंशान्त ग्रंथातील एक भाग आहे. या मध्ये
मुलीचा मृत्युमुख दुःखी झालेल्या उत्थिरीला
भगवान बुद्ध उपदेश देऊन तिचे पित्त शान्त करतात.

स्पष्टीकरण :- उत्थिरी ! तू 'अम्म जीवा',
'अम्म जीवा' म्हणून तू वेड्यामादारी जंगला-
जंगलांमध्ये कुठाने एवढे फिरत आहेस.
उत्थिरी ! तू वेचत बसत आहे. तुझ्या जीवती
नवाचणूच पोसायला हजार मुली या
वसुधांमध्ये जालेल्या गेल्यात. तू वसुधा
त्यामधील कोण त्या जीवतीसाठी कुठस
कात आहेस ?

नयागतचे अर्थातून आन घेऊन
उत्थिरीला बोध झाला नंतर ती ध्यानामध्ये
बसून झाली अन्तर तीला ज्ञान प्राप्त झाले.
ती आपल्या कुठस विमुक्तीची धारणा कात
म्हणाली.

माझ्या हत्यामध्ये अक्षय रूपाने
लागलेला तार (बावाचा) निघालेला आहे. माझ्या
मुलीच्या कुठसने ती संपूर्ण जीवन विषयून
बिनापिले होते आणि माझे माण हराव फक्त
उत्थिरी होते.

आता माझ्यामध्ये ते कुठस राहिले नाही.

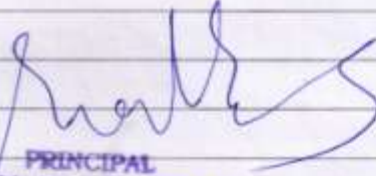

Teacher's Signature

Name of Practical

भाषा माझे ह्या नितांत खोल आहे, आपुलता
 हात आहे, माझे चित्त निर्मळ आणि शांतपणे
 आहे, मी स्वच्छ, धर्म आणि संघर्ष (ह्यापासून)
 अनुभवा फक्त वापर करीत आहे.

निष्कर्ष :- सुविरी बरी गाथे मध्य आपणास हा बोध
 द्यात आहे, भगवतलाज्या फक्तामय धम्मामुळे
 सुविरी स्वताहून दुःख दुःख शक्य आणि
 निचे चित्त निर्मळ आणि शांत जाले.

PRINCIPAL

Yashoda Girls Arts & Commerce College
 Sheh Nagar, Nagpur-14

Teacher's Signature